



# Матеріали

міжнародної науково-практичної  
конференції “Туристичний бізнес  
та гостинність: влада, бізнес,  
наука та освіта в єдиному векторі  
розвитку”

**Міжнародні партнери з Молдови, Румунії, Болгарії,  
Польщі**



**25 вересня 2025**

**Робочі мови:**  
українська, англійська

Одеський національний технологічний університет  
Академія економічних наук Молдови (AESM), (Республіка Молдова)  
Бухарестський університет «Artifex», (Румунія)  
Варненський університет менеджменту (VUM), (Республіка Болгарія)  
Вище училище з агробізнесу і розвитку регіонів, (Республіка Болгарія)  
Комратський державний університет (Республіка Молдова)  
Познанський економічний університет, (Республіка Польща)  
Сілезька Академія, (Польща)  
Торгово-кооперативний університет Молдови (TCUM), (Республіка Молдова)  
Навчально-науковий інститут готельно-ресторанного і туристичного бізнесу та  
енології ім. О.О. Преображенського  
Кафедра туристичного бізнесу та рекреації



**ТУРИСТИЧНИЙ БІЗНЕС ТА ГОСТИННІСТЬ:  
ВЛАДА, БІЗНЕС, НАУКА ТА ОСВІТА В ЄДИНОМУ ВЕКТОРІ  
РОЗВИТКУ**

**МАТЕРІАЛИ**

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

24-25 вересня 2025 року

Одеса – 2025

**УДК 338.48:640.4**

**Туристичний бізнес та гостинність: влада, бізнес, наука та освіта в єдиному векторі розвитку:** Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (24 - 25 вересня 2025 року). - Одеса: Одеський національний технологічний університет, 2025. - 159 с.

Науковий редактор Добрянська Н.А. – д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри туристичного бізнесу та рекреації Одеського національного технологічного університету

**Редакційна колегія:** Крупіца І.В. – д.е.н., професор; Лебедєва В.В. – д.е.н., професор; Ліганенко М.Г. – к.т.н., доцент; Саркісян Г.О. – д.е.н., професор; Саленко Л.Р. – асистент; Трішин Ф.А. – к.т.н., доцент; Шекера С.С. – к.е.н., доцент; Шепелева О.В. – PhD, доцент.

У збірнику представлено роботи науковців, молодих вчених, аспірантів, здобувачів, у яких висловлено результати теоретико-аналітичних досліджень та практичні пропозиції з питань розвитку туристичного бізнесу та рекреації.

Тези надано в авторській редакції. За виклад, зміст, достовірність та якість наданих матеріалів відповідають автори.

Призначений для фахівців, науковців, викладачів, здобувачів вищої освіти.

## **ПРЕЗИДІЯ**

**Іванченкова Л.В.** – Ректор Одеського національного технологічного університету, д.е.н., професор

**Єгоров Б.В.** – Президент ОНТУ, Радник ректора, академік НААН України, д.т.н., професор

**Трішин Ф.А.** - Проректор з науково- педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент

**Ольшевська О.В.** – Проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків ОНТУ, к.т.н., доцент

**Солоницька І.В.** – В.о. директора Навчально-наукового інституту готельно-ресторанного і туристичного бізнесу та енології ім. О.О. Преображенського, к.т.н., доцент

## **ОРГКОМІТЕТ**

**Добрянська Н.А.** – голова оргкомітету, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туристичного бізнесу та рекреації Одеського національного технологічного університету, (Україна).

**Саркісян Г.О.** – заступник голови оргкомітету, доктор економічних наук, професор, заступник директора Навчально-наукового інституту готельно-ресторанного і туристичного бізнесу та енології ім. О.О. Преображенського Одеського національного технологічного університету, (Україна);

**Саленко Л.Р.** – секретар оргкомітету, асистент кафедри туристичного бізнесу та рекреації Одеського національного технологічного університету, (Україна).

## **ЧЛЕНИ ОРГКОМІТЕТУ**

**Безугла Л.С.** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму та економіки підприємства Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», (Україна);

**Вітковський Ю.П.** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Сілезької Академії, (Катовіце, Польща);

**Горіна Г.О.** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри технологій в ресторанному господарстві, готельно-ресторанної справи та туризму Криворізького національного університету, (Україна);

**Журба І.Є.** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Хмельницького національного університету, (Україна);

**Завацька Т.П.** – кандидат економічних наук, доцент, зав. кафедри економіки та бізнес-адміністрування Торгово-кооперативного університету Молдови (ТСUM), (Республіка Молдова);

**Камушков О.С.** - доктор економічних наук, професор кафедри туристичного бізнесу та рекреації Одеського національного технологічного університету, (Україна);

**Колеснікова Т.В.** – кандидат економічних наук, доцент, провідний науковий співробітник, керівник відділу «Соціальні дослідження та рівень життя» Національного інституту економічних досліджень, Академія економічних наук Молдови (AESM), (Республіка Молдова);

**Крупіца І.В.** – доктор економічних наук, професор кафедри туристичного бізнесу та рекреації Одеського національного технологічного університету, (Україна);

**Крупа О.М.** – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри туризму Львівського національного університету природокористування, (Україна);

**Лебедєва В.В.** – доктор економічних наук, професор кафедри туристичного бізнесу та рекреації Одеського національного технологічного університету, (Україна);

**Ліганенко М.Г.** – кандидат технічних наук, доцент кафедри туристичного бізнесу та рекреації Одеського національного технологічного університету, (Україна);

**Меліх О.О.** - доктор економічних наук, професор кафедри туристичного бізнесу та рекреації Одеського національного технологічного університету, (Україна);

**Мостова А.Д.** - д.е.н., доцент Варненського університету менеджменту, (Республіка Болгарія);

**Охріменко А.Г.** – доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту готельно-ресторанного бізнесу Державного торговельно - економічного університету, (Україна);

**Пилипенко К.А.** - д.е.н., професор кафедри економіки, готельно – ресторанного та туристичного бізнесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, Україна

**Ткаченко Д.П.** – кандидат технічних наук, доцент кафедри туристичного бізнесу та рекреації Одеського національного технологічного університету, (Україна);

**Чобану Г.Г.** – доктор економічних наук, старший науковий співробітник Національного інституту наукових досліджень у галузі праці та соціального захисту (INCSMPS) та Бухарестського університету «Artifex» (Румунія);

**Шекера С.С.** – кандидат економічних наук, доцент кафедри туристичного бізнесу та рекреації Одеського національного технологічного університету, (Україна);

**Шепелева О.В.** – PhD, доцент кафедри туристичного бізнесу та рекреації Одеського національного технологічного університету, (Україна);

**Якименко – Терещенко Н.В.** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму і готельно-ресторанного бізнесу Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», (Україна).

**Ярьоменко С.Г.** - кандидат географічних наук, доцент кафедри туристичного бізнесу та рекреації Одеського національного технологічного університету, (Україна); докторант Познанського економічного університету, (Польща).

Особливу роль відіграють подорожі для внутрішньо переміщених осіб та учасників бойових дій, які можуть стати частиною програм соціальної адаптації та психологічної реабілітації.

Міжнародний досвід також демонструє ефективність таких форматів. Наприклад, у Швейцарії та Японії активно розвиваються wellness-курорти, а в Італії slow travel використовується як інструмент збереження культурної спадщини малих містечок.

Отже, нові формати рекреаційних подорожей стають відповіддю на виклики сучасного світу. Вони поєднують відпочинок, психоемоційне відновлення та соціальну інтеграцію, що робить їх важливими не лише для туристичної індустрії, а й для суспільства загалом. В Україні розвиток таких форматів має значний потенціал завдяки багатим природним ресурсам, культурній спадщині та зростаючому попиту на внутрішній туризм.

Для ефективного впровадження необхідні:

- державна підтримка програм соціального та оздоровчого туризму;
- розвиток інфраструктури для slow travel, wellness-напрямів та еко-туризму;
- просування українських рекреаційних маршрутів через сучасні маркетингові інструменти.

Нові рекреаційні подорожі можуть стати не лише джерелом відпочинку, а й потужним механізмом психологічного відновлення нації, сприяючи її стійкості та розвитку у складний історичний період.

#### **Список використаних джерел:**

1. Kumar, Adarsh & Patel, Chirag. (2019). Slow Tourism a New Phenomenon. SSRN Electronic Journal. 6. 2946-2948. 10.5281/zenodo.16883328.
2. Clerici, Andressa & Murphy, Catriona & Almeida, Nuno. (2023). The future of wellness tourism after COVID-19. European Spatial Research and Policy. 30. 103-122. 10.18778/1231-1952.30.1.05.
3. Долинська, Олеся. (2025). Сучасні тенденції організації туристичних подорожей у контексті цифрової трансформації та сталого розвитку. Економіка та суспільство. 10.32782/2524-0072/2025-77-15.
4. Кравцова, С. В. (2025). Туризм як спосіб психологічної реабілітації під час військового стану. Матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. «Сучасні тенденції розвитку індустрії туризму та гостинності: глобальні виклики» (м. Харків, 15 квітня 2025 р.). Харків: ХНУМГ імені О.М. Бекетова, 2025. 425 с. С.357-359.

УДК 338.48

## **ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СФЕРІ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ**

**Тютюнник С.В., к.е.н., доцент,  
Ландар Д.Ю., Яценко Д.С., здобувачі вищої освіти  
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна**

Сучасні подорожі неможливі без інформаційних технологій, які впливають на кожен їхній етап – від підготовки маршруту і міжкультурного спілкування до укладання важливих угод і не лише. Індустрія туризму й гостинності динамічно розвивається завдяки цифровим інноваціям. Сьогодні споживачі вимагають від постачальників послуг високого рівня цифрової зрілості, і деякі з них вже стали лідерами у використанні даних і цифрових інструментів для створення інноваційних та персоналізованих вражень [1].

Сфера гостинності належить до тих напрямків, які, ймовірно, найсильніше пережили цифрову трансформацію. Завдяки швидкому технологічному прогресу й зростанню популярності онлайн-платформ, компанії у готельному та ресторанному секторах постійно шукають нові шляхи підвищення конкурентоспроможності та задоволення потреб сучасних споживачів [2].

Упродовж останніх десятиліть розвиток технологій радикально змінив сферу туризму, роблячи поїздки більш доступними, зручними та захопливими. Сучасні інноваційні рішення усунули звичні обмеження, відкривши перед туристами й підприємствами нові перспективи. Від підвищення рівня безпеки і комфорту до трансформації процесу планування і прийняття поїздок – технології активно переосмислюють індустрію [3].

На сьогоднішній день аналітики виділяють ряд новітніх технологічних напрямків: блокчейн (Blockchain), робототехніка (Robotics), штучний інтелект (AI), великі дані (Big Data), віртуальна та доповнена реальність (VR & AR), чат-боти (Chatbots), автономне керування (Self-driving), інтернет речей (IoT) та інші. Ці технології вже тривалий час впроваджуються, і з часом все частіше людина зустрічає їх у повсякденному житті [4].

Серед засобів, що сприяють розвитку туризму, виділяються машинне навчання та штучний інтелект. Застосування нейронних мереж у цьому напрямку досить доволі широке, оскільки воно спирається на величезні об'єми інформації – моделі поведінки, уподобання туристів, дані про події в різних країнах, метеорологічні показники [5].

Застосування технологій Big Data і аналітика у сфері туризму дозволяє компаніям більш точно враховувати потреби клієнтів і пропонувати індивідуально налаштовані рішення. Використовуючи інформацію про поведінкові особливості туристів, їхні вподобання, маршрути й витрати, можна формувати персоналізовані тури, удосконалювати маркетингові підходи та передбачати майбутні тенденції [3].

Технології віртуальна реальність (VR) і доповнена реальність (AR) радикально трансформують туристичну індустрію. За допомогою VR можна «подорожувати» не виходячи з дому, користуючись віртуальними турами, що полегшують вибір напрямку для туриста. Технологія AR збагачує реальні подорожі, додаючи через камеру смартфона розширені дані про об'єкти – пам'ятки, ландшафти, що поглиблює занурення в історичний та культурний контекст [3].

Чат-боти – це цифрові віртуальні асистенти, що функціонують через веб-сервіси чи мобільні та десктопні додатки. Вони дають можливість застосовувати розумні алгоритми та технології штучного інтелекту, що економлять час, індивідуалізують спілкування з клієнтами та передбачають їхні запити [4].

Технологія інтернету речей (IoT) об'єднує пристрої, які збирають дані, і кардинально трансформують туризм. У готелях «смарт-кімнати» дозволяють гостям керувати освітленням, температурою та послугами за допомогою смартфона. Інтелектуальні транспортні системи, на базі IoT, вдосконалюють маршрути та забезпечують туристів актуальними даними про рух, затримки й розклад, що підвищує якість планування поїздок [3].

Швидке впровадження цифрових технологій у сучасну індустрію туризму та гостинності спричинило появу низки проблем, що вимагають вирішення, серед яких найважливіші:

1. Конфіденційність і захист інформації: поглиблення процесу цифровізації збільшує обсяг збору персональних даних клієнтів (наприклад, при бронюванні та оплаті). Витік або незаконне використання цих даних підриває довіру споживачів і суперечить законодавчим вимогам.

2. Технічна база і цифрова обізнаність: успішна діджиталізація потребує стабільної інтернет-мережі та високого рівня цифрових навичок. Нестача таких ресурсів, а також потреба у підвищенні кваліфікації персоналу, ускладнює впровадження інновацій [6].

3. Дегуманізація обслуговування: надмірна автоматизація (чат-боти, самостійна реєстрація) може скоротити живе спілкування, яке є фундаментом індустрії гостинності, і потенційно погіршити якість вражень під час подорожі.

Вирішення цих викликів потребує збалансованого підходу, який одночасно використовує переваги діджиталізації та впроваджує необхідні заходи для пом'якшення існуючих ризиків і проблем [6].

Отже, цифрові технології виступають незаперечним рушієм розвитку туристичної та готельної індустрії України, відкриваючи широкі перспективи радикального підвищення рівня обслуговування й оптимізації всіх бізнес-процесів. Використання онлайн-навчання для співробітників, автоматизація рутинних завдань, а також застосування аналітики великих даних і штучного інтелекту для глибокої індивідуалізації послуг дозволяє не лише задовольнити, а й перевершити очікування туристів. Запровадження цих інновацій має стратегічне значення для стимулювання сталого розвитку галузі, підвищення її конкурентоспроможності та ефективного залучення інвестицій, що є вкрай важливим для майбутнього українського туризму [3].

#### **Список використаних джерел:**

1. Валінкевич Н., Шестакова А. Цифрова трансформація як конкурентна перевага в індустрії туризму та гостинності. *Економіка та суспільство*. 2024. № 68. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-37> (дата звернення: 19.09.2025).

2. Пукач Я.О. Концептуальні засади цифрової трансформації підприємств індустрії гостинності. *Інфраструктура ринку*. 2024. № 79. С. 227–231. URL: <https://doi.org/10.32782/infrastruct79-38> (дата звернення: 20.09.2025).

3. Заставецький Т.Б, Заставецька Л.Б, Жуков Н.Ю. Інноваційні технології в туризмі: нові можливості для майбутнього. *Географія та туризм* : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф., м. Харків, 12 березня 2025 р. Харків, 2025. С. 326–331. URL: [https://tourlib.net/statti\\_ukr/zastaveckuj.htm](https://tourlib.net/statti_ukr/zastaveckuj.htm) (дата звернення: 20.09.2025).

4. Орлик О.В., Почтаренко М.Р. Особливості та переваги застосування чат-ботів в туристичній індустрії. *Інформаційні технології в економіці і управлінні* : зб. наук. студ. пр. Одеса, 2022. Вип. 4. С. 60–66. URL: <https://dspace.oneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/22941cbb-2594-4de9-a0ff-c9ebeb80c1a/content> (дата звернення: 21.09.2025).

5. Баранова К.А, Яровий В.Ф. Використання платформ на базі штучного інтелекту у сфері туризму. *Сучасний стан та потенціал розвитку індустрії гостинності в Україні* : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., м. Херсон, 24 квітня 2023 р. Херсон, 2023. С. 67–69. URL: [https://tourlib.net/statti\\_ukr/baranova3.htm](https://tourlib.net/statti_ukr/baranova3.htm) (дата звернення: 19.09.2025).

6. Головчук Ю.О., Худоба О.М., Боднар Р.О. Діджиталізація у сучасній індустрії туризму та гостинності: проблеми і перспективні напрями. *Проблеми сучасних трансформацій*. Серія: економіка та управління. 2023. № 8. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-8-12-03> (дата звернення: 22.09.2025).